

Läbi r
helise akna

Saku Sõnumid

www.sakuvald.ee/ss

3. veebruar
2012
3 (324)
Hind
0,50 eurot

SAKU VALLA

AS Elering rajab Kirdalu külasse Tagamaa kinnistule avariielektrijaama, mis peaks vajadusel varustama elektriga kogu Eestit

Kompleksi esimene etapp valmib juba järgmisel kevadel, teine 2014. aastal. Ehituse peatöövõtjaks on rahvusvaheliselt tuntud Soome firma Wärtsilä / lk 2

**LUMEMEMM
Tiigi tänavalt:**

**“Lõpuks ometi talv!
Mina ei liigu siit
enne jaanipäeva!”**

Võit Aruküla jääl!

Lumi on maas, ilm päikseline ja külm. Talispordisõbrad rõõmustavad: on aeg uisud, suusad, kелgud, lumelauad välja otsida. Saku hokimehed alustasid võistlushooaega Loodusjäälis, alistades Aruküla sportlased / lk 15

TÄHTSAD TELEFONID

POLITSEI	110
HÄDAABI	112
G4S EESTI	1911
Perearsti nõuande telefon	1220
Saue konstaablijaoskonna	
SAKU KONSTAABLIPUNKT	
Jaoskonna juht	672 8300
Korrapidaja	612 4510
Konstaablid	612 4552
LOOMAARST	
Heli Suits	504 1060
Vallavalitsuse	
KOMMUNAALINFO	5342 2929

Saku Sõnumid jälle
17. veebruaril 2012

Meenutusi valla sünnipäevanädalast / lk 8-10

Saku gümnaasiumi õpilased osalevad Tallinnas Kristiine Keskuses õilas- ja minifirmade laadal / lk 6

Kiisa Huvitavate Kohtumiste Klubis oli külas Aleksei Turovski / lk 10

Saku Vallaraamatukogu 2011. aasta 50 populaarsemat teost / lk 11-12

7 töösuhete alast nõuannet / lk 12

Vaidlused Nabala karstialal kaevandamise üle ei ole lõppenud / lk 13

Tere tulemast Saku valda!

Aasta esimesele pidulikule sündide tähistamisele oli kutsutud 37 pisikest poissi-tüdrukut koos vanematega / lk 7

**Kurtna Kool
sai valla
sünnipäevanädalal
jõusaali**

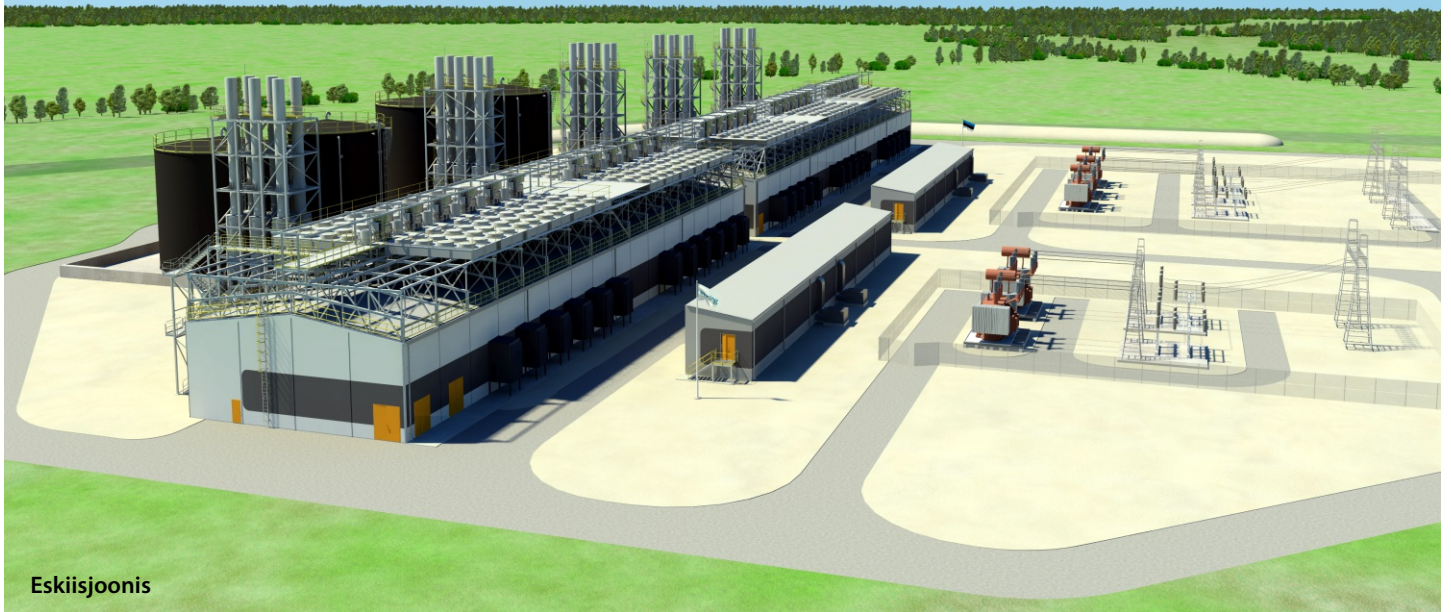
Pärast pidulikku avamist õpetas külaline Argo Ader, kuidas ja kui palju treenida / lk 8

Külaliigutajatega Kõrg-Provence'is

Anneli Kana käis Prantsusmaal koostööseminaril / lk 5

Kirdalu külasse kerkib avariielektriijaam

INNA MIKLI

Valla lõunapiirkonnas on juba mitu nädalat kuulda ehitusega kaasnevaid hääli - Elering AS rajab Kirdalu külasse avariielektriijaama. 8,5-hektarilisele Tagamaa kinnistule kerkiv kompleks ehitatakse eesmärgiga tagada elektrisüsteemi tasakaal: kui elektri tootjad ei suuda mingil põhjusel, näiteks avarii tõttu, vajalikku võimsust saavutada, hakkab uus jaam tööle ja varustab vajaduse korral elektriga kogu Eestit, muidugi ka Saku valda.

Ehituse peatöövõtjaks on rahvusvaheliselt tuntud Soome firma Wärtsilä, kel tehniliselt keeruliste ehitistega väga palju kogemusi kogu maailmast. Alltöövõtjad on Eestist. Momendil võib Kirdalus ehitusplatsil näha kuulda tegutsemas Fort Ehitust - rammitakse vaiu maasse. See lärmakas töö saab veebruari lõpuks tehtud. Möödunud nädalal hakkas üldehitustööd tegema Merko, paneelitöödega alustab peagi E-Betoonement. Ja alltöövõtjaid on veelgi.

Kogu objekt silma peal hoides Wärtsilä-poolne ehituspealik **Jukka Martikainen** rääkis, et momendil töötab avariielektriijaama ehitusel 75 inimest. See arv kasvab, kevadel peaks tööta-

jaid olema juba ligi 200.

Jaama võimsuseks on kavandatud 252,2 MW. Kompleks ehitatakse kahes etapis. Esimese etapina, mis peaks valmima tuleva aasta märtsis, rajatakse avariielektriijaam võimsusega 112,1 MW koos sinna juurde kuuluvate ehitiste, generaatori- ja juhtimiskeskuse hoonega. Teises etapis lisatakse veel 140,1 MW: ehitatakse teine generaatori- ja teine juhtimiskeskuse hoone. Lisaks tulevad Tagamaa kinnistule diiselkütuse mahutid, tuletõrjeev maahuti, diiselkütuse mahalaadimise jaam, võrgulülitusseadmed. Muidugi rajatakse ka vajalikud kommunikatsioonid: teed ja platsid, vee-, kanalisatsiooni- ja gaasijaotustorustik, elektri õhu-liinid, elektri ja side maakaablid. Kogu projekt peaks valmima aastal 2014.

Avariielektriijaamas kasutatakse elektrienergia tootmiseks 9,70 MW elektrilise võimsusega kolbmootoreid, mis töötavad kahel kütusel: põhikütuseks on maagaas, startimis- ja tagavara-kütuseks diisel. Diiselkütust kasutatakse jaama käivitamisel esimese 20 sekundi jooksul, minuti jooksul minnakse sujuvalt üle maagaasile. Kokku projekteeritakse avariielektriijaama 27 mootorit, millest üks jääb taga-

Wärtsilä-poolne töödejuht Jukka Martikainen (paremalt teine) tegi vallaametnikele ehitusplatsil ringkäigu. Foto: Karin Tenisson-Alev

varaks. Maagaasi hakatakse tarnima Saku gaasireguleerimisjaamast Tagamaa kinnistuni viiva ligikaudu 6,9 km pikkuse uue maagaasitrassi kaudu - gaasi jaama territooriumil mahutites ei hoita. Küll aga hoitakse Tagamaa kinnistul diisli: jaam peab suutma nõuetekohaselt töötada vähemalt viis ööpäeva järjest ning soojade ja külmade ilmade tarbeks varutakse eri kütust. Igale kütusemahutile on ohutuse tagamiseks betoonreservuaar. Mahuteid täidetakse tsisternautodest selleks spetsiaalselt rajatud laadimisterminalis.

Plaanitakse, et uus jaam töötab keskmiselt 200, maksimaal-

selt 500 tundi aastas. Igale kuul tehakse jaamale ka kontrollkäivituse. Elektriijaam on kavandatud täisautomaatsena, seda on võimalik käivitada ja peatada distantsilt.

Saku vallale kuulunud Tagamaa kinnistu müüdi 2009. aasta juulikuus enampakkumisel AS-ile Elering - Eesti Põhjavõrgu ettevõtte soovis Kiisa alajaama kõrval asuvat maatükki endale just varuelektriijaama ehitamiseks. Pakutud hind - 3 740 000 krooni - oli maatulundusmaast suurepärane summa. Selle raha eest ehitab vald juba samal aastal lasteaiale Terake kahe rühmaplokiga juurdeehituse.

Volikogu pidas jaanuarikuu istungi Kiisa rahvamajas

KAIRI KALLASTE

Volikogu pidas valla sünipäevanädala neljapäeval, 19. jaanuaril, istungi Kiisa rahvamajas, osa võtsid **Marianne Rande, Aare Järveld, Kaur Lohk, Vaike Pähn, Lemmi Oro, Leo Jürgenson, Tiit Vahenõmm, Marko Tali, Viive Rosenberg, Mart Siimann, Arvi Ratassepp, Merike Sisask, Ülle-Triin Enden, Sirje Peterson ja Marti Rehema**, puudusid **Tanel Ots ja Vladimir Teder**. Istungit juhtas volikogu esimees Marianne Rande, päevakorras oli 12 küsimust.

Vallaelanike küsimustele vastamise pooltunnis esitas vallaelanik **Alo Lilleberg** kirjalikult küsimused, mis puudutavad ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni ehitustöid Saku alevikus Laane, Nulu, Põdra, Kraavi, Lehis ja Kuuse tänaval. Volikogu liige Kaur Lohk edastas elaniku küsimuse Tariku tänava tänavavalgustuse kohta. Küsimuste esitajad saavad vastused kirjalikult.

Saku Vallavalitsuse finants-teenistuse juht **Evelin Normak** informeeris sihtotstarbeliste vahendite kasutamisest: Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Seltisilt laekus 1996 eurot, millest 1076 eurot lisati Saku Gümnaasiumi, 170 eurot Kurtina Kooli, 250 eurot Saku Muusikakooli ja 500 eurot Saku Huvikeskuse eelarvesse, Eesti Kooriühingult laekus 1250 eurot, millest 750 eurot lisati Saku Gümnaasiumi, 250 eurot Saku Huvikeskuse ja 250 eurot Saku Muusikakooli eelarvesse laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide kulude katmiseks; MTÜ-lt Sillamäe Lastekaitse Ühing laekus 160 eurot Saku Valla Noortekeskusele projektile „Homne Vabatahtlik: noortelt kogukonnale“ ning SA-lt Archimedes 5 000 eurot Saku Gümnaasiumile koolide koostööprojekti läbiviimiseks.

Algutati detailplaneering Tänaassilma külas Valdmae tn 5 katastriüksusel ning otsustati jätta algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine, kuna

eelhinnangu põhjal eeldatav oluline keskkonnamõju puudub.

Võeti vastu detailplaneering Saku vallas Juuliku külas Linsi kinnistul. Detailplaneeringu ülesanne on Linsi kinnistu elamukruntideks jaotamine ning ehitusõiguse määramine elamute ehitamiseks. Planeeritav ala jaotatakse 14 üksikelamu ja üheks ridaelamu krundiks, samuti moodustatakse kaks avalikku kasutusse määratud haljasala maa krunti ja üks transpordimaa krunt.

Täiendusettepanekutega kooskõlastati Kiili ja Saue valla üldplaneeringud.

Eesti Vabariigile otsustati tasuta võõrandada Saku vallale kuuluva kinnistu Kanama liivahoidla jagamise teel moodustatav ca 418 m² suurune kinnistu,

transpordimaa, asukohaga 11 Tallinna ringtee Jälgimäe külas.

Roobuka küla Metsanurga tee piirkonna vee-ettevõtjaks määrati AS Saku Maja. Tunnistati kehtetuks vallavolikogu 08.05.2008 otsus nr 29 „Vee-ettevõtja kinnitamine ja tegevuspiirkonna kehtestamine” - senine vee-ettevõtja Varamedea Grupp OÜ on pankrotis.

Vallavolikogu otsustas hüvitada vallavanem Kuno Roobale isikliku sõiduauto Škoda Octavia 1,4TSI ametisõitudeks kasutamise kulud. Vallavanem kasutas varem ametisõitudeks teist masinat.

Saku valla kuldmärk otsustati anda Saku vallale osutatud erakordselt väljapaistvate teenete eest neljale isikule ja Saku valla hõbemärk väljapaistvate teenete eest neljale isikule.

Nelja Valla Kogu avab Leader-programmi 2012. aasta kevadvooru

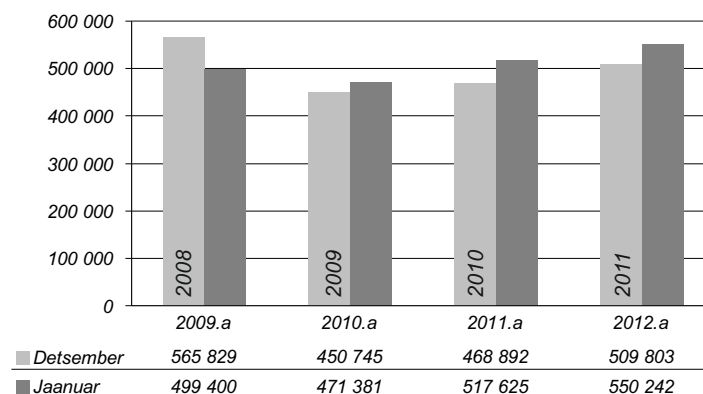
Projektitaotlusi võetakse vastu 1.03-15.03 kella 17.00-ni. Selle aasta programmi rahaline maht on 919 000 eurot. Vastavalt organisatsiooni strateegiale on kevadvoorus avatud järgmised meetmed:

- meede 1** - kvaliteetse elukeskkonna loomine;
- meede 2** - kogukonna arendamine;
- meede 3** - puhkeplatside ja juurdepääsuteede rajamine;
- meede 4** - ajaloo- ja kultuuriväärtuslike objektide taastamine;
- meede 5** - väikeettevõtluse arendamine.

Kevadvooru koolitus toimub 13. veebruaril kell 18 Vääna Küla-kojas. Lisateavet saab koduleheküljelt www.4kogu.ee, küsimused võib saata ka meilile info@4kogu.ee **DEI WRAHUMÄGI**

Üksikisiku tulumaksu laekumine

Jaanuaris 2012 laekus Saku valla eelarvesse 550 242 eurot üksikisiku tulumaksu. Muutus võrreldes 2011. aasta sama ajaga 6,3 %

Finantsteenistus

VALLAVALITSUSE ISTUNGID

KAIRI KALLASTE

24. jaanuari istungi päevakorras oli 16 punkti.

1 puudega isikule määrati isiklik abistaja.

Väljastati müügipiletid **Eve Kurvitsale** 01.05.-30.06.2012 Kiisa alevikus Tõdva-Hageri tee ja Laulu tänava vahelisel alal Saku Vallavalitsuse poolt määratud 2 müügikohal taimedega kauplemiseks.

Kehtestati detailplaneering Saku alevikus Teaduse tn 14 ja Jaaniku kinnistute vahelisel alal, kuhu plaanitakse lasteaia Päikesekild juurdeehitust.

Määrati ehitise arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused üksikelamu ehitusprojekti koostamiseks Jälgimäe külas Kaiu tee 5.

4 korraldusega määrati projekteerimistingimused.

Rahuldati ühe isiku avaldus ja pikendati 09.09.2011 ettekirjutuse nr 61/11 (ehitise seadustamine) täitmise tähtaega kuni 20.04.2012.

Otsustati jätta rahuldamata 1 isiku 06.01.2012 avaldus tühistada sunniraha sissenõue (ehitiste seadustamine).

Väljastati 2 kasutusluba: abihoonetele Tammemäe külas Kulipesa kinnistul ning laohoonetele B osa lao- ja bürooruumidele Tänaassilma külas Jälgimäe tee 13.

287 isikut otsustati lugeda alates 24.01.2012 korraldatud jäätmeveoga liitunuks.

Jäätmeveoga liitumisest vabastati 2 jäätmevaldajat.

Tunnistati kehtetuks Saku Vallavalitsuse 09.08.2011 korralduse nr 681 punkt 4.2 ja 28.12.2010 korralduse nr 1067 punkt 3.85 (korraldatud jäätmeveoga liitumisest vabastamine).

Tasuta anti kasutada FIE-le **Aili Bretile** lasteaia Terake saal 24.01.-31.05.2012 esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 15.30-17 lauluringi läbiviimiseks; selt-singule Gitanda lasteaia Terake saal 24.01.-21.06.2012 teisipäeviti ja neljapäeviti kell 19.30-21 flamenkotantsu treeninguteks; OÜ-le Huvilooja lasteaia Terake kunstituba 24.01-31.05.2012 teisipäeviti kell 16-18 laste käelise tegevuse ringi läbiviimiseks. ➤

◀ Tasuta anti kasutada Junksel OÜ-le Kurtina Kooli lasteaia saal 01.02.-31.05.2012 esmaspäeviti ja neljapäeviti kell 16-17 tantsutreeninguteks; MTÜ-le Inkutuba Saku Päevakeskuse suur tuba 24.01.-30.06.2012 iga kuu 3. reedel kell 10-13 invaabivahendite soodushinnaga müümiseks ja nõustamiseks; MTÜ-le Rahvatantsu- ja Rahvamuusikajuhitide Harjumaa Ühendus Kurtina Kooli saal 02.03.2012 kell 10-13.30 Soome-Eesti tantsupeo Harjumaa 3.-4. klassi eelproovi läbiviimiseks.

Sõlmiti tähtajalised üürilepingud MTÜ-ga Kajamaa Spordiklubi Saku Valla Spordikeskuse pallimängusaali kasutamiseks 24.01.-31.05.2012 neljapäeviti kell 21-22.30 vibutreeninguteks; MTÜ-ga sulgpalliklubi Saku Sulg Saku Valla Spordikeskuse pallimängusaali kasutamiseks 24.01.-31.05.2012 neljapäeviti kell 19.30-21 sulgpallitreeninguteks; **Meelis Hindriksoniga** Saku Valla Spordikeskuse pallimängusaali kasutamiseks 24.01.-31.05.2012 kolmapäeviti kell 19.30-21 korvpallitreeninguteks; **Teet Lilleoruga** Saku Valla Spordikeskuse pallimängusaali kasutamiseks 24.01.-31.05.2012 esmaspäeviti kell 19.30-21 võrkpallitreeninguteks; OÜ-ga Ritmo Saku Gümnaasiumis asuva klassiruumi kasutamiseks 24.02.2012-31.12.2012 teisipäeviti ja neljapäeviti kell 18.30-21 autokoolituse tundide läbiviimiseks.

31. jaanuari istungi päevakorras oli 18 punkti.

2 isikule otsustati maksta toetust seoses raske majandusliku olukorraga.

Kinnitati arengukava ja eelarvestrateegia seire vorm.

Muudeti Saku Vallavalitsuse 09.09.2011 korraldust nr 792 „Saku Huvikeskuse tasuliste huviringide avamise eeldused ning osalustasude kehtestamine“ ning korraldusele lisati, et poiste lauluansambli (3-7aastased) töötamiseks peab osalema 5-15 last, hind on 11 eurot kuus.

Kurtina Kooli õpilastele kehtestati suusalaenutuse hinnad: suusavarustuse komplekti (suusad, saapad, suusakepid) rent on 1 euro kord ning suusakeppide rent 0,5 eurot kord.

Otsustati jätta algatamata

keskkonnamõju strateegiline hindamine Üksnurme külas Loo, Haavasalu ja Uue-Lukusepa maatükk II kinnistute detailplaneeringu teise etapi puhul, kuna eeldatav oluline keskkonnamõju puudub.

Võeti vastu Üksnurme küla Loo, Haavasalu ja Uue-Lukusepa maatükk II kinnistute teise etapi detailplaneering.

2 korraldusega määrati ehitise arhitektuursed ja ehituslikud lisatingimused.

3 korraldusega määrati projekteerimistingimused.

Otsustati jätta rahuldamata 1 isiku 17.01.2012 avaldus tühistada sunniraha sissenõue (ehitiste seadustamine).

Väljastati 3 ehitisluba: üksik-elamu püstitamiseks Kajamaa külas Robeni kinnistul ja Saku alevikus Piibehele tn 10 ning maakaabelliini rajamiseks Tänaassilma külas Kirsimäe, Kelementi, Jaaguvälja, Väiketammiku ja Pumbajaama tee kinnistutel.

Väljastati ehitisluba abihoo-ne püstitamiseks ning anti kirjalik nõusolek katusealuse püstitamiseks Tänaassilma külas Toomanurga kinnistul.

Väljastati kasutusluba Jälgimäe tee 14 kinnistu sidevarustuseks rajatud sidekanalisatsioonile Jälgimäe külas aadressil 11240 Tallinn-Saku-Laagri tee.

Määrati Jälgimäe külas asuva katastriüksuse Anti jagamise tulemusel moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja siht-otstarbed.

Jäätmeveoga liitumisest vabastati 14 jäätmevaldajat.

Tasuta anti kasutada **Anne Mäsesele** 31.01.-31.05.2012 teisipäeviti kell 18.30-19.30 ja neljapäeviti kell 16-17 lasteaia Terake saal Saku koolitüdrukute rühma flamenkotantsu treeningute läbiviimiseks; **Natalja Krassilnikovale** 17.02.2012 kell 18.30-21 Saku Huvikeskuse ruum 301 vabastava hingamise õhtu läbiviimiseks ning **Jevgeni Jurtšenkole** 09.02.2012 kell 17.30-20 Saku Huvikeskuse III korruse peeglisaal *hip-hop* tantsutreeningu läbiviimiseks.

Tunnistati kehtetuks Saku Vallavalitsuse 10.06.2003 määrus nr 38 „Saku valla logo ja tunnuslause kasutamise korra kinnitamine“.

Informatsioon detailplaneeringutest

SAKU VALLAVALITSUSE 24.01.2012 korraldusega nr 77 kehtestati detailplaneering Saku alevikus Teaduse tn 14 ja Jaaniku kinnistutel ning nende lähialal. Detailplaneeringu koostamise ülesanne on ehitusõiguse määramine lasteaia juurdeehituseks ning lasteaia krundipiiride määramine. Vt <http://sise.sakuvald.ee/dp/>

SAKU VALLAVALIKOGU 19.01.2012 otsusega nr 1 algatati detailplaneering, anti lähteseisukohad ning jäeti algatamata keskkonnamõju strateegiline hindamine Saku vallas Tänaassilma külas Valdmäe tn 5 (71801:001:1076) katastriüksusel. Detailplaneeringu ülesanne on kinnistu ehitusõiguse muutmine (lubatud hoonestusala ja ehitusaluse pindala suurendamine. Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on ca 1,9 ha. Vt <http://sise.sakuvald.ee/dp/>

Alates 13.02.2012 kuni 26.02.2012 on tööaegadel Saku Valla Majas (Teaduse tn 1, Saku) **AVALIKUL VÄLJAPANEKUL Saku valla Juuliku küla Linsi** (katastritunnus 71801:005:0343) kinnistu detailplaneering. Planeeringu ülesanne on kinnistu elamukruntideks jaotamine ning ehitusõiguse määramine elamute ehitamiseks. Planeeritavale alale on ette nähtud rajada kokku 14 üksikelamut ja üks 5 boksiga ridaelamu. Üksikelamud on planeeritud ühekorruselised ja max 7 m kõrged ning ridaelamu kahekorruseline ja kuni 12 m kõrge. Planeeringuga haaratud maa-ala suurus on ca 4,2 ha.

Avaliku väljapaneku jooksul on Teil õigus esitada detailplaneeringute kohta kirjalikke ettepanekuid või põhjendatud vastuväiteid.

Planeeringuga saab tutvuda ka Saku valla kodulehel <http://www.sakuvald.ee/26446>

Õigusaktidega saab tutvuda tööaegadel Saku Vallavalitsuses (Saku, Teaduse 1) ja Saku valla kodulehel dokumendiregistris <http://www.sakuvald.ee/168>

ÜVK uudised 2012. aasta 3. nädalal

2012. aasta 5. nädalal tehakse **Saku II piirkonnas** (peatöövõtja AS Nordecon) torustike ehitustöid Kannikese ja Ülase tänaval, survestatakse Asula tänav. Kui hommikuti on välistemperatuur alla -20C, siis töid ei tehta. **Saku I ja III piirkonnas** (peatöövõtja Skanska EMV) karmide ilmastikuolude tõttu ehitustöid ei tehta. Eelmises lehenumbri ära toodud tänavatel on tööd peatatud, kuid ilma soojenedes jätkuvad. Seetõttu on Männituka ja Pähklimeisa tänaval ajutisi veekatkestusi kell 9-18 kuni märtsi lõpuni. Kui on tulemas pikemaajalisi veekatkestusi, teavitab ehitaja eelnevalt tarbijaid, kes veeta jäävad. Kuni veebruari lõpuni on kell 9-18 ajutisi veekatkestusi ka Tuule, Laane, Lehise, Põdra ja Aru tänaval. Loodame Teie mõistvale suhtumisele! Vajadusel palume varuda vett!

Küsimuste korral palume ühendust võtta Skanska EMV esindajatega telefonidel 5341 3931 (Vadim Harlašov) või 506 0386 (Juri Fjodorov).

Kõikide nimetatud tänavate ehitusaegsed liikluskorralduse skeemid on nähtaval AS Saku Maja kodulehel www.sakumaja.ee.

MARJU MURUMETS, AS Saku Maja projektijuht,

Rahva ja eluruumide loendusest

16. veebruarist 31. märtsini külastavad neid, kes e-loendusel osaleda ei jõudnud või soovinud, rahvaloendajad. Loendaja tunneb ära Statistikaameti poolt väljastatud pildiga töötoendi, sinise kohvri ja loenduse logoga salli järgi. Kui kedagi pole kodus või pole vastamiseks parim aeg, jätab loendaja postkasti teatise oma kontaktandmetega. Siis tuleks loendajale helistada ja leppida kokku kohtumiseks sobiv aeg, pidades siiski silmas, et loendaja tööaeg on kell 9-21. Rahvaloendusel osalemine on kohustuslik.

Lisainfo: www.rel2011.ee ja infotelefonil 625 9100 (küsitlusloenduse ajal esmaspäevast reedeni kell 8-18).

Külaelu provintsi moodi

ANNELI KANA

MTÜ Kodukant Harjumaa
juhatuse liige
MTÜ Metsanurme tegevjuht

Lugejal võib tekkida küsimus, et mis provints see meil siin Saku vallas, pealinna külje all!? Aga juttu tuleb hoopis kaugemast kandist, nimelt Kõrg- ehk Üla-Provence'ist, piirkonnast Lõuna-Prantsusmaal, kus siinkirjutajal oli võimalus nädala jagu viibida, seda tänu Kodanikuühiskonna Sihtkapitalile. Kogu lugu algas sellest, et liikumisele Kodukant saabus kutse osaleda organisatsiooni Forum Synergies (FS) üleeuroopalisel koostööseminaril nimega Life Shop. Kui muidu ollakse harjutud pigem terminiga *workshop*, siis seekord olid korraldajad nimetuse väga õigesti sisuga täitnud - just kohaliku elustiili näited, visiidid ja kohtumised olid need, mis andsid süvitsi aimu sealsest paikondlikust elulaadist. Suur osa aruteludest ja pea kõik õhtusöögid kujunesid tõeliselt kodus-tekst, sest FS president Philippe Barret võõrustas koos abikaasa Beatrice'iga meid sõna otseses mõttes oma kodus. Mõnuses külalislahkes majas külas nimega St. Michel l'Observatoire. Nagu nimigi ütleb, on küla tunnismärk observatoorium ja selle rajamise põhjus on igati põhjen-

datud - nimelt on see Euroopa kõige pilvituma taevaga paik, aastas üle 250 päeva on taevastäiesti selge. Seda kogesime ka sealoldud aja jooksul - siresinine taevastähtselt (+12 - +16) päevadel ja tähti täis ööd.

Külake ise asub, nagu enamik sealseid, mäe jalamil, kitsad tänavad serpentiinina 2-3-korruseliste kivimajade vahel looklemas. Madalamal lauskmaal ümber külakeskuse on end sisse seadnud väikesed talumajapidamised, kus peamiselt kasvatatakse lambaid ja kitsi, toodanguks kastanilehtedesse keeratud ebameeldivalt lõhnav (mõni ütleks, et haisev) aga maitsev (mõni ütleks, et söögikõlbmatu) juust Banon. Nojah, maitse üle ju ei vaielda!

Kõrg-Provence ise on praeguseks kujunenud riigi siserände trendikaks paigaks. Kui veel eelmise sajandi keskpaigas oli asustihedus kogu Prantsusmaa hõredaim, siis nüüd on rahvaarv kiirelt kasvanud. Põhjuseid on mitmeid, kuid kohalikud peavad eelkõige oluliseks kogukondlikku arengut, aktiivset kodanikuühiskonda, kogukonna tuge erinevate ettevõtlusvormide kasutamisel. Piirkond on tuntud ürtide ja eeterlike õlide tootmise poolest, peamine lavendlitootmine toimub just siinsete mägede jalamil. Turismi vaatamisväärsus - lavendliväljad - on paraku imekaunilt lillad vaid õitse-

Kõrg-Provence'i kohalikke mahepõllumehi ühendavat ökopoodi peab mittetulundusühing. Foto: Anneli Kana

mise lühikesel perioodil, juuni lõpust juuli esimese pooleni. Siis tuleb niiduk ja kaunist kraamist saab lõhnav toodang - kuivatatult, toidus, kosmeetikatööstuses kasutatav või eeterlike õlidena müüdiv. Samuti sobib selle paiga kliima kümnetele puuviljasortidele, millest valmistatakse imemaitsvaid marmelaade. Kohalike maiustuste valmistamisel kasutatakse erinevaid tehnoloogiaid ja põnevaid kombinatsioone: apelsini-lavendlimarmelaad, päikesekuivatatud pressitud viigimarjamaius, külmanäpistatud (detsembris on öösiti paar kraadi pakast) hurmaast valmistatud

kaste - need on vaid mõned maitseelamuste näited. Provence'i elanikud on uhked kõige üle, mida nad ise oma kätega kasvatavad-korjavad-valmistavad. Isetegemine ja käsitsi töö on jälle moes ja hinnas, nagu ka meil.

Seminaril käigus tutvustasid 8 riigi osalejad oma piirkonna ja maa kodanikuühiskonna põhitõdesid ning esitasid parimaid näiteid. Ainsa eestlasena sain nii mõnelgi korral uhkust tunda, kui toodi esile Eestimaa Maapäeva kui külaliikumise eeskuju, millest teistelgi õppida. Eraldi rühmades toimusid arutelud metsade jätkusuutlikust majandamisest ning tervisliku ja kohaliku toidu propageerimisest. Igal osalejal oli võimalus sõna sekka öelda ning pakkuda uusi ideid võimalikeks koostööprojektideks FS raames. Niisugustel kohtumistel tekib alati tunne, et Euroopa on tegelikult üks suuremat sorti küla - ikka tunneb keegi kedagi koostööpartneri kodumaalt, võrgustik laieneb ja koju tagasi jõudes tunned, et jälle oled mitmete niitide kaudu seotud teistega, kellel samad ideed ja mõtted.

St. Michelis ja selle ümbruses ringi sõites, inimestega kohtudes, külarahvaga ühist pidu pidades tuli veelkord tõdeda - elu maal, külas, on igati elamist väärt. Seda just siis, kui SINA ise selleks piisava panuse annad.

Tule koolitusele!

Kutsume Saku valla töötuid (vähemalt 12 kuud töötut, ei pea olema registreeritud töötukassas) nõustamisele ja koolitustele. Pakume karjäärinõustamist, mille eesmärk on aidata inimesel jõuda äratundmisele, mida ta soovib teha, mida saavutada, milline eriala valida. Lisaks on võimalus saada psühholoogilist nõustamist või motivatsioonikoolitust.

Alates 2012. aasta jaanuarist koolitame **keevitajaid**, kursusele on veel kaks vaba kohta. Ühele huvilisele saame pakkuda koolitust **lapsehoidja** kutseeksami sooritamiseks ja suunamist eksami-le. Kevadel algavad **teenindaja-müüja** kursused (15 inimest), millele järgneb praktika. Kõik kursused on osalejatele tasuta. Aitame ka isiku enda valitud erialal praktika- ja koolituskohiti leida.

Palume soovijatel ühendust võtta projektijuht **Andra Pervega e-postil a.perv@hot.ee, tel 5694 9272 või 510 1780** või sotsiaalhoolekandeteenistuse juhi **Eda Esperkiga eda.esperk@sakuvald.ee**

Tegemist on ESF projektiga nr 1.3.0102.11 0336 „Tegusalt tööturule Kiili, Saku ja Saue vallas“, mis sai toetuse Euroopa Liidu Sotsiaalfondilt. Projekti juhtpartneriks on Kiili Vallavalitsus ning koostööpartneriteks Saue ja Saku Vallavalitsused.

Projekti raames otsime ETTEVÕTJAJD, kes sooviksid koolitustel osalenud inimesi praktikale (juhendajale garanteeritakse töötasu). Palume ühendust võtta projektijuht Andra Pervega tel 510 1780 või a.perv@hot.ee

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

TOIMETAJA
VEERGSakus liigub uut
sorti varas - 2

(järg 21. oktoobri loole)

Oli kolmapäeva õhtu, kell kuus läbi. Väljusin Säästumarketist ja jäin seisma, sest minu teele tagurdas valge sõiduk, kõrge tagaosaaga piruka-tüüpi masin. Jõudsin veel mõelda, et see ajab küll parkivatele autodele otsa, kui käis vali mürts. Valge masin sõitis edasi-tagasi. Mõtlesin, et juht tahab teelt eest ajada, kuid äkki taipasin, et ta hakkab parklast välja keerama. Viskasin toidukoti maha ja jooksin. Koputasin vastu akent. Umbes 50aastane naisjuht oli autos üks. Tegi ukse lahti ja küsis kurjalt, mida ma tahan. Ütlesin, et nägin pealt, kuidas ta just sinisele pikapile otsa sõitis. Naine väitis, et pole sõitnud. Mina ütlesin, et on küll. Vaidlesime. Juhtisin tähelepanu kõlanud paugule. Ja sellele, et sinisel autol on otsasõidujäljed. Kui palju just, oli hämaras muudugi raske näha. Tädi ütles, et sõitis august läbi - sellest see pauk. Ja et sinisel autol on vaid poriplekid. Ta häälm muutus valjuks ja kurjaks. Mida edasi teha? Õnneks tuli sinise auto omanik poest välja. Rahulik meesterahvas oli. Rääkisin, mis juhtus, näitasin autode vigastusi. (Tädi õiendas samal ajal, et tema katki sõidetud autonurk polegi katki ja et tema küll midagi ei teinud.) Ütlesin meesterahvale, kust mind leida, kui tunnistajat vaja läheb. Ja küsisin naiselt, kas ta ikka saab aru, et üritas just mehelt 3000 krooni (nii suur on kindlustatud auto remondi korral omavastutus - tänases rahas veidi üle 190 euro) varastada. Ja läksin ära.

Agaga lugu ei taha mõtetest minna. Sest täiesti viisakas naisterahvas oli. Selline, keda milleski halvas küll kahtlustada ei oskaks. Kas meie, eestlased, sellised olemegi? Üritame igal võimalusel petta, sisuliselt varastada? Ei taha oma tegude eest vastutada. Õigustame ennast, valetame. Ja samas oleme oma rahvuse üle uhked. Millal me küll sellisteks muutusime?

Oktoobris sõideti samas kohas minu auto katki. Süüdlane jäigi leidmata... INNA MIKLI

Õpilasfirmade tegevusest Saku Gümnaasiumis

EBE-KAI RÜÜTLI

Õpilasfirma Dekohoidja

Üheks võimaluseks tegeleda ettevõtlusega on luua majandusõppe programmi raames õpilasfirma. Ikka selleks, et paremini omandada äritegevuse põhimõtteid, arendada algatusvõimet ja soovi ise probleeme lahendada. Programmi jooksul rakendatakse mitmeid teooriast tuttavaid kontseptsioone ja õpitakse praktiliselt tundma majandusmõistete tõelist tähendust. Saku Gümnaasiumis on sellel aastal viis õpilasfirmat. Neist neli tegutseb majandusõpetuse raames esimest, üks juba teist aastat. Igas õpilasfirmas on 3-4 liiget. Liikmed saavad ühe korra nädalas kokku majandustunnis (juhendaja **Talvi Järv**), ülejäänud ajad on omavahel kokku lepitud.

Tegijad oma firmadest ÕF Tudulu

Oleme õpilasfirma Tudulu, muudame teie päevase uinaku magusamaks. Toodame kvaliteetseid käsitsi valmistatud ja omapärase disainiga uneprille, mis aitavad hõlpsamini valges magama jääda. Tellimiseks tuleks kontakteeruda meie müügijuhiga e-mailil LauraHirv@gmail.com.

Meil läheb päris tõsiselt, tellimusi on palju. Meile väga meeldib teha õpilasfirmat ja me ootame juba Kristiine laata.

ÕF GloGlo

Tegeleme torusallide disainimisega ja tootmisega - ka väikestes tiraažides. Lisaks valmiskujundatud sallidele pakume võimalust tellida oma kujundusega sulle näiteks firmakingiks. Huvi korral saab ühendust gloglo@email.ee.

Edaspidine plaan on pöörata erilist tähelepanu turundusele. Täpsemalt soovime leida kaupluse, mis meie toodet müüma hakkaks. Teeme õpilasfirmat juba teist aastat, uuema koosseisu ja tootega. Teist aastat tegutseme, kuna tekkis hea idee ning soovisime seda kindlasti realiseerida.

Nii neid firmast Dekohoidja kui noormehed firmast Puuklots teevad müügitööd mõnuga.

Fotod: Saku Gümnaasium

ÕF Plix-Plax

Kaota igavus meiega! Müüme toodet kaks ühes - minijalgpalli-stressipalli. Seda saab kasutada igavuse peletamiseks minijalgpallina ning stressi puhul stressipallina. Toode on soodne ning kvaliteetne. Tell Eleriin Pärnalt e-postil eleriin@hotmail.com.

Meie õpilasfirmal läheb väga hästi. Esimesel laadal saime kõik tooted maha müüdud, kliendid on siiani rahul olnud. Oleme oma firma üle väga uhked. Meile meeldib väga koos töötada.

ÕF Puuklots

Meie firma toodab huvitavat eset - stressivänta. Stressivänt on originaalsel lahendusel põhinev puidust valmistatud toode, mida on ajaviiteks mõnus keeru-

Huvilistel on neid viit õpilasfirmat võimalus külastada **11. veebruaril** kell 12-17 Kristiine Keskuses toimuval **ÕPILAS- JA MINIFIRMADE LAADAL**

tada. See on parajalt väike - saab igal pool kaasas kanda ja on kasutatav vanusest sõltumata. Huvi ning küsimuste korral saab alati ühendust võtta aadressil stressivant@gmail.com.

Meie eesmärk on võimalikult palju laatadel käija. Tahame pärast kooli palju firmaga tegeleda, kuna meil on väga põnev. Meil on siiani väga hästi läinud ja tahame järgmisel õppeaastal õpilasfirmaga jätkata.

ÕF Dekohoidja

Meie pakume huvitavat toodet - ninni-nänni hoidjat. Ninni-nänni hoidja on mõeldud ehete hoidmiseks, kuid seda saab kasutada ka paljude muude asjade paigutamiseks. Selle toote valmistamise juures on kõige tore-dam, et saame oma fantaasiat palju kasutada. Oleme õnnelikud uue kogemuse üle, mida õpilasfirmas osalemine annab. Ninni-nänni hoidjat saab tellida e-mailil dekohoidja@hotmail.ee

Väikestele vallakodanikele öeldi pidulikult tere tulemast Saku valda

Vallavanema pidulikul vastuvõtul rõõmustati üheskoos laste sünni üle. Ühispilet jääb perele meenutama elu tähtsaimat aega.

Kingitused - hõberipatsi ja Saku valla vapiga dokumendikaaned - võtab vallavanemalt vastu väike Rosanna Kruustük koos emaga.

Esineb Saku muusikakooli klaveriõpilane Sāde Järvekülg. Kuulajate hulgas on ka külalised sõprusvallast Strängnäsist Rootsist. Fotod: ☺☺

Aasta esimene sündide tähistamine 20. jaanuaril Saku mõisa saalis oli kahekordselt pidulik: toimus ju traditsiooniline vallavanema vastuvõtt uutele vallakodanikele ja nende vanematele Saku valla sünnipäevanädalal. Koos vallavolikogu esimehe **Marianne Randega** võtsid sündmusest osa ka külalised Rootsist - **Marianne Andersson** sõprusvalla Strängnäsi volikogust ja **Lars Pihl** Balti-Strängnäsi sõprusomavalitsuste ühendusest.

Vastuvõtule Saku mõisa esinduslikku saali oli kutsutud 37 pisikest vallakodanikku, kes sündinud eelmise aasta juulis, augustis, septembris, oktoobris või novembris. 20 kutsututest

oli tüdrukud, 17 poisid.

Juhatanud piduliku pärastlõuna sisse Lehte Hainsalu ajatute luuleridadega, tutvustas vallasekretär **Karin Tenisson-Alev** kaunist traditsiooni, mis aitab väärtustada elu ja järjepidevust ning vallaelanike juurdekasvu. Rääkides Saku valda sündivate laste arvust, selgus tõsiasi, et kui eelnevatel aastatel näitas nende arv jõudsat kasvutendentsi, siis 2011. aastal oli sündivus tunduvalt madalam. 2007. aastal sündis valda 101 last, 2008. - 108, 2009. - 116, 2010. - 141, 2011. vaid 90 - 48 poissi ja 42 tüdrukut.

Südamlikus tervitussõnavõttus rääkis vallavanem **Kuno Rooba** vallapoolsest tegevusest perede toetamisel ja lastele soodsa kas-

vukeskkonna loomisel. Ta kõnles jõupingutustest lasteaiakohaste nappuse leevendamisel ja kooliruumide kitsikuse lahendamise plaanist. „Olge lastele teenäitajaks. Kõige tähtsam on, et teil oleks alati oma lapse jaoks aega,” pani vallavanem lisaks headele soovidele värsketele emadele-isadele südamele. Koos vallasekretäri ja perekonnaseisuametnik **Anneli Suliniga** andis ta igale lapsele üle traditsioonilise kingituse - Saku valla logo kujulise hõbedase ripatsi, mille linnupesakasti motiiv sümboliseerib kodu roheluse keskel. Ehe jääb lapsele sünnipaika meenutama ka siis, kui edasine elutee ta Sakust kaugele viib.

Muusikalise tervituse pisi-

kestele päevakangelastele ja nende emadele-isadele andsid üle **Maimu Hindi** vahvad laulupoisid lasteaiast Päikesekild ja Saku Muusikakooli õpilased **Sāde Järvekülg, Made Järvekülg, Brigitte Kruusel, Trinity Pärn, Liis Rehema, Merily Adams, Kätlin Ristlaan, Martin Järva** ja **Maria Kohv**. Kõlasid kaunid klaveri-, viiuli-, flöödi- ja kitarripalad. Kontserdi lõpetas suurepärase esinemisega muusikakooli lõpuklassi õpilane **Otto Jõelet**, kes mängis ksülofonil avamängu Bizet' „Carmenist“. Klaveril saatis **Véronika Tamm**.

Kõigile vastuvõtul osalenutele jääb pere elus tähtsat aega meenutama ühispilet. ☺☺

Meenutusi Saku valla sünnipäevanädalast

16. jaanuaril möödus 20 aastat Saku vallaõiguste taastamisest. 16.-21. jaanuaril peetud sünnipäevanädala jooksul toimus mitmeid vahvaid üritusi. Huvilised said tutvuda vallavalitsuse ja volikogu tööga, külastada hallatavaid asutusi, käia 1 euro eest ujulas ja jõusaalis, osaleda näidistreeningutel, vaadata näitusi ja saalihokilahingut. Sünnipäeväüritused lõpetas aga peoõhtu Saku Valla Majas.

Volikogu istung (pildil) toimus seekord Kiisal: 19. jaanuaril kogunes rahvamaja saali 15 volinikku. Kohal olid ka vallavalitsuse esindajad, lisaks mitu vallakodanikku. Pärast istungit muutis töise meeleolu lähedamaks Kiisa naisansambel Rõõmurullid.

Jõusaali avamine Kurtnas

Vallavanem Kuno Rooba, Kurtna Kooli direktori kt Priit Jõe, MTÜ Kurtna Spordiklubi esindaja Arvi Ratasepp ning külalisena treener Argo Ader avasid 17. jaanuaril pidulikult Kurtna Kooli jõusaali. Vallaelanike huvi oli sündmuse vastu suur: uudistama oli tulnud palju inimesi, nii noori kui veidi vanemaid. Argo Ader kõneles, kuidas, kui palju ja miks üldse treenida. Näidistreeningul tutvustas ta erinevatele lihasgruppidele sobivaid harjutusi. Kurtna jõusaal on hästi komplekteeritud: kõik vajalikud masinad on olemas. Suur tänu ruumi seadmetega sisustanud MTÜ-le Kurtna Spordiklubi.

Saku Vald

20

Tekst ja fotod:
☺☺, Kairi Kallaste

Sõbralik hokilahing naabritega Kuhjaga sportlikkust lisas sünnipäevanädalasse naabritega 21. veebruari pärastlõunal peetud sõpruskohtumine saalihokis. Pärast vallavanem Kuno Rooba tervitussõnu ja meeldetuletust, et kunagi olid vastasleeride leivad ühes kapis (st oldi ühe valla mehed), ristasid spordikeskuse saalis hokikepid Kiili ja Saku valla sportlaskonna paremad pojad. Kui Kiili esindus koosnes 3 hokimängijast, 1 võrkpallurist, 3 saali jalgpallurist ja 2 korvpallurist, siis Saku mängijad tulid täies koosseisus jäähokiklubist, üks neist trumbina lisaks ka saalihokiklubist. Kuigi tegu ei olnud proffidega, ei tähendanud see, et lahing oleks olnud kehvem. Mäng lõppes 8:5 meie meeste võiduga! Saku poolelt löid väravad Teet Soasepp (2), Argo Sikk, Martin Varrand (2), Marko Sarapuu ja Sebastian Kraas (2). Palli ajasid taga veel Kert Aedla, Raiko Koorem, Veiko Kaljula, Argo Servet ja Peeter Leidmaa, väravat kaitses Marek Leet. Ka kohtunik oli Saku hokiklubi liige, sel aastal küll vigastuse tõttu lauahokimees olnud Antony Enden. Pärast mängu tehti ühine sõbralik saun sealsamas spordikeskuses. Järgmine sportlik mõõduvõtt Kiiliga on veebruaris Saku jääplatsil hokis, märtsis aga Kiili spordikeskuses saali jalgpallis ja võrkpallis.

Õpilastööde näitus Sakus

Kolmapäeval avas abivallavanem Arvo Pärniste Saku Valla Majas Saku ja Kurtina õpilaste tööde näituse: poisid-tüdrukud olid joonistanud Saku valla eilset, tänast ja homset päeva, lisaks kirjutanud lugusid sellest, kuidas külad-alevikud, aga ka jõed ja muud loodusobjektid, hooned ja asutused tekkinud. Vahvat väljapanekut vallamaja 2. ja 3. korrusel võib vaadata vabariigi aastapäevani.

Täname kõiki, kes juubelitevõtmistele kaasa aitasid, sünnipäevanädalal osalesid ja heade mõtetega valla tegemisi rikastasid.

Saku Vallavalitsus

Koduvalla kirjasõna näitusel

Vallaraamatukogus pakkus palju avastamisrõõmu näitus raamatutest, mille autoriks või koostajaks praegune või endine Saku valla elanik. Sakulaste looming jagunes laias laastus kolmeks: teadus- ja aimekirjandus koos koduloo uurimustega (Arvo Siirendi, Malle Järvan, Heino Kärblane, Jutta Zaletajev, Hans Tomson, Hindrek Older, Heino Lõiveke, Helmut Raig, Jelena Metlitskaja, Heli Meripõld, Arvi Kallas, Elsa Kukk, Jaan Tuha, Lembit Vaba, Ülo Sirp, Lembit Teinbas, Manivald Hellenurm, Ivar Raig); ilukirjandus, seal hulgas lasteraamatud ja biograafiad (Eeva Park, Artur Jurin, Margit Saluste, Elsa Pelmas, Tiia Soasepp, Mari-Epp Täht, Eda Arulaid, Hille Tarto, Paavo Kangur, Ants Pärna, Erik-Herbert Pinka, Mart Tamberg) ning tarbekirjandus kokaraamatutest idamaiste õpetuste tõlgendusteni (Evelin Ilves, Maido ja Meelis Maiste, Mari Viik, Mart Vabar). Trükistena olid väljas EMVI teadustööde kogumikud ja Saku teadlaste uurimustööd. Väljapanekus leidsid toredaid raamatuid, mille kirjutaja ja kujundaja olid ühes isikus (Margit Saluste, Raul Laugen). Näitus oli kokku pandud põhiliselt raamatukogu fondides leiduvatest teostest, mõned trükised jõudsid kohale aga kodustest raamaturiistadest.

Kirjasõna näituseks seadmise suure töö tegid Helene Pärnin, Anne Emmus ja Küllike Printseva.

Saku vald läbi noorte silmade

Saku Gümnaasiumis toimus 19. jaanuaril vallas õppivatele 9. klasside õpilastele mõeldud ühiskonnateemaline hommik. Poistele-tüdrukutele anti ülesanne end vastavalt sünnikuudele gruppidesse jagada ja üheskoos üks kollaaži meisterdada.

Kui õpilased olid oma juhised kätte saanud, täitis terve saal sumnaga - kõik asusid kohe tööle. Kollaažide tegemisel lähtusid grupid neile antud teemadest, mis käsitlesid Saku valla murekohti, vaba aja veetmise võimalusi, erineva vanusega inimeste elu, spordi- ja tuleviku võimalusi ning aktiivset külaelu. Ühe grupi liikmetele anti ülesanne mõelda, kuidas nad Saku valda arendaksid, kui oleksid otsustajad.

Õpilaste hinnang üritusele oli positiivne. **Karoliina** 9.b klassist arvas, et tegu on mõnusa vaheldusega ja selliseid üritusi võiks lausa rohkem olla. **Triin** ja **Mirjam** (9.b) leidsid samuti, et üritus oli tore ja korraldus hea, kuid eelnevalt ei osanud nad midagi oodata, sest niisuguseid ühismeisterdamisi on nende klassil vähe ette tulnud. **Nils** (9.b) arvas, et väga nutikas oli õpilased just sünnikuude järgi jaotada, sest see andis võimaluse ka uute õpilastega tutvuda.

Mõtteid kollaažide tegemiseks said noored elust enesest. Lasteaialaste elu Saku vallas oskasid õpilased kujutada, võttes eeskujuks oma väikeseid õdesid ja vendi. Ka sporditeemaliseks kollaažiks oli lihtne ideid leida, sest õpilased tegelevad aktiivselt spordiga ja Sakus on selleks spordikeskuse, terviseradade, staadionite ja kergliiklusteede tõttu kõik võimalused olemas. Aktiivse külaelu kollaažil kujutati mitmeid huviringe ja spordivõimalusi. Valla murekohtadena nägid õpilased hommikusi ummikuid, augulisi kõrvaltänavaid, söögikohtade vähesust.

Vastuseks küsimusele, mille poolest on Sakus vallas hea elada, tõid kõik õpilased välja rahuliku ja stressivaba õhkkonna, mainiti ka sõbralikke inimesi, müra vähesust ja kõige vajaliku olemasolu.

Saku Valla Noortekeskuse juhataja Evelin Kübersoni sõnul ootas noortekeskus õpilastelt sellel üritusel häid mõtteid ja ideid, mida võiks Saku vallas veel paremini teha, tahtis murekohti just läbi noorte silmade nähtuna teadvustada.

Hetkel on kollaažide näitus Saku Gümnaasiumis, kuid väljapanek liigub soovi korral peagi teistesse valla koolidesse ja samuti Saku vallamajja. Kõigil on võimalus tutvuda noorte nägemusega Saku vallast. **JÄRGLK 10**

ALGUS LK 9

Õpilased tulid välja ka huvitava mõttega, et Saku valla koolides tuleks igal aastal kodukoha sünnipäeva tähistada - erinevate ürituste, ekskursioonide või aktustega. Ma arvan, et sellest võib välja kujuneda väga ilus traditsioon.

KELLI EILART

Saku Gümnaasiumi 11.a klassi õpilane

18. jaanuaril oli vallavalitsuses lahtiste uste päev: kõik huvilised olid oodatud ringi vaatama ja ametnike töid-tegemisi uudistama. Üleskutsele reageeris ka üks neljajalgne elanik - ta käis kõik ruumid läbi ja jõudis lõpuks ka vallavanema juurde. ☺☺

Toreda üllatuse tegid Urmi Sinisaare pisikesed artistid käsikellade ja lauluga. Foto: Jüri Soome

Elukaar tähistas valla juubelit

LY MADISSOON

Jaanuaris tähistas Saku vald oma juubelit ja sünnipäevalapse auks süütasid oma kokkutulekul 22. jaanuaril küünlad ka Saku pensionäride ühenduse Elukaar liikmed. Rahvast kogunes nii palju, et laudu-toole tuli järjest lisada, registreerimisleht näitas, et sajast jäi puudu vaid paar inimest.

Programm oli hästi tihe. Alguses tutvustas meie piirkonna rahvaloenduse juht **Jaan Sinisaar** kuulajatele rahvaloenduste ajalugu Eestimaal ja praegu toimuva loenduse korda, lõpuks vastas kuulajate küsimustele. Saime teada, et rahvaloenduse eelkäijaks oli 18. sajandi alguses toimunud nn hingede revisjon. 1881. aastal aga toimus Eesti- ja Liivimaa kubermangus

pärisloendus. 1922. aastal tunti esimest korda huvi lisaks elanikele ka elamistingimuste vastu. Hiljem toimus loendusi juba tihedamini. Nõukogude ajal olid küsimused, nagu tollal tavaks, venekeelsed, andmeid analüüsiiti muidugi Moskvast.

Järgnenud kontserdil astus esimesena üles Saku Huvikeskuse naisansambel **Urmi Sinisaare** juhtimisel. Kuigi kollek-

Juttu jätkus kauemaks

MARIANNE ÕUN

Jaanuarikuu 27. kuupäeval ootas Kiisa Rahvamajja järjekorsetele Huvitavate Kohutumiste Klubi üritusele kogunenud seltskond lemmikzooloogi **Aleksei Turovskit**.

Saal oli rahvast täis ja külaline alustas: „Kõik, mis minus head leidub, on vanemate teene! Olen loomult loom ja eks inimene olegi osake laialdasest loomariigist.“ Oma elust-olust rääkis ta üsna mahlakalt ja näitlikult, publik kuulas huviga. Tuli välja, et tegemist on juudi päritolu eestlasega, kes elab Tallinnas alates kolmandast elukuust. Tartu Ülikooli lõpetas ta zooloogina 1973. aastal, aga juba 1972. aastast töötab ta Tallinna loomaaias. Oma teadmisi loomadest ja elusloodusest on ta ammutanud maast-madalast:

Populaarne loomateadlane Aleksei Turovski meelitas Kiisa rahvamajja palju huvilisi. Foto: Kairi Langund

Nõmmel elades hoolitses ta kõikide loomade-lindude eest. Ja ei mäletagi aega, mil nendega tegemist poleks teinud. Loomaaiaast tuli omal ajal lahkuda sellepärast, et tal oli allergia näriliste, kabjaliste ja sõraliste suhtes. Nüüd on ta targem ja oskab allergiaga elada, ravipreparaati kannab alati enesega kaasas.

Külaline rääkis, et vanemad

on teda alati toetanud. Tal oli alati tuhat küsimust, millele koos isaga vastust otsis. Vahel pidi isa isegi filosoofia appi võtma, sest kuidas muidu lapsele selgeks teha, miks on putukal kuus jalga.

Turovski on tervelt kolm korda abielus olnud ja tal on kolm täiskasvanud poega, kes on kõik läinud oma rada. Praegu on

lapselapsi üks, kuid mees loodab, et neid tuleb veel palju-palju.

Oma töödest ja tegemistest kõneles külaline palju ja põnevalt ning ikka läbi ilmeka huumoriprisma.

Aleksei Turovski tegemisi on märganud ja tunnustanud ka Eesti Vabariigi president - Valgetähe V klassi teenetemärgiga.

tiivil on alla aasta tegutsenud, oli esinemine suurepärase. Repertuaar oli nooruslikult särtsakas, kaunid kõlavad hääled vallutasid kuulajate südamed. Meisterlik oli *a cappella* esitatud „Sööge, langud!” Tänuks oli tugev aplaus.

Urmi Sinisaar valmistas kuulajatele üllatuse: tõi esinema pisikesed artistid käsikellade ja lauluga. Huvitav oli muusikapala, mille meloodia põhines värvide vahetumisel. Lõpuks esinesid väikesed muusikud koos naisansambliga lauluga „Veere, kakku!”.

Kontserdi lõpus astus üles Tallinna kultuurikeskuse Kaja mustlastantsutrupp. Meisterlik esinemine, tempokas muusika, eredad kostüümid ja sädelevad ehted panid meie eakad hoogsalt kaasa elama. Aplaus ei tahtnud vaibuda. Keegi saalist kutsub esinejaid taas külla.

Elukaare liikmed on südamest tänulikud vallavalitsusele, kes selliseid meeleolukaid hommikusi kohtumisi võimaldab. Suur tänu ka Elukaare esimehele **Jüri Soomele**, ürituse põhilisele organiseerijale.

ORGANZALILLEDE KURSUS
 10.veebruaril kell 18.30
 Saku Huvikeskuses, ruum 301
 Valmistame organzallidest prossi või juuksekuumi (klambriid). Hind 7 eur
 sisaldab kõik materjalid. Juhendab
HEDWIG SEAYER

registreerumine
 Saku Huvikeskus
 huvikeskus@sakuvall.ee

50 populaarsemat raamatut 2011. aastal Saku valla-raamatukogus

1. Petrone, Justin „Minu Eesti. 1. Osa, Kas lubate elada?” 2009
2. Oksanen, Sofi „Puhastus” 2009
3. Arme, Lea „Ma olen elanud” 2010
4. Roberts, Nora „Süda võidab” 2010
5. Bramanis, Riho-Bruno „Öhk riisiterade vahel: kaheksa aastat Jaapanis” 2010
6. Luik, Viivi „Varjuteater” 2010, 2011
7. Timmusk, Ene „Minu Kanada: eestlase eluratas vahtralehe-maal” 2010
8. Petrone, Justin „Minu Eesti. 2. osa, Mida sa tahad?” 2011
9. Gilbert, Elizabeth „Söö, palveta, armasta: ühe naise püüdlamine kõige poole Itaalias, Indias ja Indoneesias” 2007
10. Saksakulm Tampere, Kaja „Minu Soome: üksinda omade seas” 2009
11. Sikk, Rein „Minu Ugrimugri: usumatud seiklused soomeugri inimeste ilmas” 2010
12. Hunt, Kaia-Kaire „Minu Nepaal: muinasjutte Himaalaja jalamilt” 2009
13. Lumiste, Kati „Minu Ibiza: vaba armastuse saar” 2010
14. Willett, Marcia „Uus algus: Chadwicki perekonnakroonika” 3. osa 2010
15. Raudam, Dagmar „Minu Gruusia: elu nagu mägitse” 2010
16. Karm, Hille „Elle Kull: unes ja ilmsi” 2009
17. Willett, Marcia „Kannatlikkus: Chadwicki perekonnakroonika” 2. osa 2010
18. Raud, Eno „Kalevipoeg” 2004, 2007, 2009
19. Ungro, Ave „Minu Kolumbia: lend papagoi nokal” 2010
20. Petrone, Epp „Minu Ameerika: reportaaže ja pihtimusi 2003-2006” 1. osa 2007
21. Samarüütel-Long, Anu „Minu London: loomepiinu, inspiratsiooni ja argiilu” 2010
22. Cookson, Catherine „Hüvasti, Hamilton” 2010
23. Kiin, Sirje „Kas Ameerika on olemas? Kirjad Madisonist 2005-2009” 2011

Diabeetikutel on tegus aasta algus

AINO KIIVER

Tegevusrohke ja edukas oli möödunud aasta Saku Valla Diabeetikute Selt-singule: pälvisime Harjumaa 2011. aasta parima puuetega inimeste ühingu tiitli. Tunnustuse omistas Harjumaa Puuetega Inimeste Nõukoda, mis koondab Harjumaa erivajadustega inimeste ühendused. Tore, et suutsime kaheksa aastaga nii kõrge tunnustuseni jõuda! Suur tänu seltsingu liikmetele, kes nende aastate jooksul on panustanud ühistegevusse oma aega, teadmisi ja head tahet!

2012. aastat alustasime meeleoluka kokkusaamisega - tähistasime kolmekuningapäeva. Külalised olid sõnaosav jõulueit ehk **Mari- anne Õun** ja ingliahälne jõululaulude esitaja **Aala Florina**.

Külaliseks oli ka tore jõululaps **Mia Fridolin**, kes rõõmustas meid vahvate klaveripaladega. Loomulikult tõi jõulueit meile kõigile personaalsed kommipakid, need lunastasime välja laudkondade ühislauluga. Peolauale oli head ja paremat küpsetanud lasteaia Päikesekild osavad kondiitrid. Täname kõiki, kes meie esimese kokkusaamise nii mõnusaaks ja meeldejäävaks muutsid!

Seltsingu järgmine üritus on 28. veebruaril Kiisal: teisipäeva hommikul kell 11 sõidame Sakust päevakeskuse juurest välja. Teeme väikese jalutuskäigu Kiisa lumiste metsade vahel. Seejärel - kella 15-ni - veedame rahvamajas tubase sportliku päeva. Lõunapausi ajal pakuvad humoorikat meelelahutust rahvamaja taidlejad.

Märtsikuu on tegevusrohke.

3. märtsil võtame osa teabepäevast Rakvere rahvamajas. Välja sõidame Sakust kell 8.30 ja Kiisalt kell 9. Teabepäeval kõnelevad sotsiaalteemadel Riigikogu liikmed, on ka küsimuste-vas-tuste voor. Meelt lahutab Kiisa näitetrupp, publiku ette tuuakse „8 armastavat naist”. Meie inimesed saavad nii osaleda kui esineda. Rakvere kultuurimajas oleme kella 14.30-ni, kell 15 on meil ühislõuna, osa võtavad ka üritusel osalevad Riigikogu liikmed, esinejad ja Rakvere Memento eakad juubilarid.

Märtsikuu osaleme maakondlikul talvisel spordipäeval Keila veekeskuses.

Üritustele on oodatud kõik huvilised! Soovijatel tuleb nimi eelnevalt päevakeskuses kirja panna. Osalustasu saab maksta kas päevakeskuses või bussis.

ALGUS LK 11

24. Avestik, Rait „Urmast Kibuspuu 31 aastat“ 2009
25. Hyland, Tara „Õnne tütre“ 2010
26. Collins, Jackie „Vaene väike lipakas tüdruk“ 2011
27. Willett, Marcia „Ootus: Chadwicki perekonna kroonika“ 1. osa 2009
28. Valk, Heinz „Pääsemine helgest tulevikust“ 2010
29. Kängsepp, Liis „Minu Argentina: vabatahtlikuna getos“ 2008
30. Vainküla, Kirsti „Ervin Abel. Siin ma olen“ 2010
31. Delinsky, Barbara „Usaldus“ 2009
32. Rakke, Kerttu „Rahatuulutaja“ 2009
33. Penu, Anna-Maria „Minu Hispaania: läbi maailma iseendani“ 2010
34. Strider, Roy „Minu Mongoolia: raamat armastusest“ 2009
35. Larsson, Stieg „Purustatud õhuloss“ (põnevusromaan) 2010
36. Kivimaa, Evelin „Arvo Kukumägi. Alasti elu: ärajoonud näitlejad lastakse ju maha?“ 2009
37. Atkinson, Patricia „Küpsev päike: naine, kes rajas oma viinamarjaistanduse“ 2010
38. Väljal, Silvi „Jussikese seitse sõpra“ 1999
39. Stout, Rex „Must mägi“ (kriminaalromaan) 2010
40. Tohvri, Erik „Laenatud rõõmud“ 2010
41. Beaton, M. C. „Vembumehe surm“ (kriminaalromaan) 2011
42. Larsson, Stieg „Tüdruk, kes mängis tulega“ (põnevusromaan) 2009
43. Stockett, Kathryn „Kodubililine“ 2010
44. Hargla, Indrek „Apteeker Melchior ja Rataskaevu viirastus: kriminaalromaan vanast Tallinnast“ 2010
45. Pepper, Kate „Viis suvepäeva“ 2008
46. Cookson, Catherine „Hamilton“ 2010
47. Petrone, Epp „Kas süda on ümmargune?“ 1. osa 2010
48. Penu, Anna-Maria „Minu Hispaania: läbi maailma iseendani“ 2008
49. Joseph, Claudia „Kate: printsessiks saamise lugu“ 2011
50. Waller, Robert James „Madisoni maakonna sillad: Tuhat külateed“ 2010
- Vt <http://lib.sakuvald.ee/>

7 töösuhete alast nõuannet

MERIKE MIHKELSON
TIIT KRUUSALU

Kirjutasin tööandja survele lahkumisavalduse, olen töötanud aga miks ma ei saa Töötukassalt toetust?

Töötukassast toetuse saamise eelduseks on sunnitud, mitte vabatahtlik töötus. Sunnitud töötus tekib tööandja algatusel, olgu selleks siis töö ümberkorraldamisest või töö lõppemisest tingitud koondamine, ettevõtte pankrot või töölepingu erakorraline ülesütlemine mõnel muul põhjusel. Silmas tuleb pidada seda, et kui töötaja lahkub pahandusega, näiteks usalduse kaotuse või varguse tõttu, siis ei ole Töötukassast midagi loota.

Pärast euro tulekut makstakse vähem palka, kas nii võib?

Euro käibele tulek ei muuda töölepingut ega saa olla ettekäändeks töölepingu (töö tasutamise aluste) muutmiseks. Töölepingus kokku lepitud kroonipalka tuleb edasi maksta, ainult valuuta on vahepeal muutunud - nüüd makstakse seda eurodes. Veelgi enam - seni, kuni kroonipalk on eurodesse ümber arvestatud kursiga 15,6466, ei ole vaja isegi töölepingut muuta ega sinna europalka sisse kirjutada. Juhul, kui eurole üleminekuga on tehtud ümberarvestamise tagajärjel ümardamisi, peaks selle kohta tehtama töölepingu muudatus, seda saab loomulikult teha ainult poolte kokkuleppel.

Firma omanikud ja nimi muutusid, kas minuga sõlmistakse nüüd uus tööleping?

Vastavalt töölepingu seadusele omanike vahetus, ettevõtte üleminek või jagunemine ei muuda kehtivat töölepingut. Uus omanik võtab kehtivad lepingud muutmata kujul üle. Uuel omanikul võib küll olla soov teha ümberkorraldusi, kuid midagi ei muutu enne, kui töötaja millelegi alla kirjutab (nõustub). Ka siis, kui töötaja on olude sunnil valmis kehvemate töötingimustega uue omaniku

juures, tuleks nõuda olemasoleva lepingu muudatust, mitte nõustuda uue lepingu sõlmimisega, sest võimaliku koondamise korral tulevikus sõltub Töötukassast saadava koondamishüvitise suurus tööstaažist tööandja juures. Uue töölepingu sõlmimise korral hakkab tööstaaž nullist lugema ja vana lepingu alusel varem töötatud aastaid koondamishüvitise määramise juures ei arvestata.

Kas puhkusetasu makstakse ette?

See on tõesti tööandjapoolne seadusejärgne õigus. Puhkus, mille pikkus on üldjuhul 28 kalendripäeva, antakse jooksva kalendriaasta eest. Kui seda ei anta just aasta viimasel kuul, siis paratamatult osa puhkusest on töötaja saanud avansina ette. Töölt ära minnes tuleb aga võlg tagastada ehk siis ettepuhatud osa tööandjale tagasi maksta. Toome näiteks, et töötaja puhkas maikuu 28 päeva ja soovib 30. juunil töölt ära minna. Sellisel juhul peab tööandja töötaja lõpparvest II poolaasta ettepuhatud 14 päeva tasu kinni.

Et asi võrdne oleks, on tööandjal samamoodi kohustus lahkuvale töötajale hüvitada välja teenitud, kuid veel kasutamata puhkus.

Firma kolib tehase linnast välja, kas pean seal tööle hakkama käima?

Siinkohal aitab töölepingu lugemine, kus peab olema kirjas töö tegemise koht. Tavaliselt on see määratletud kohaliku omavalitsuse täpsusega ja kui uus asukoht jääb samasse piirkonda, siis tuleb töötajal töölepingut täita. Praktikas on vaidluste korral siiski arvestatud, kas asukohavahetus põhjustab töötajale ebaproportsionaalselt liiga suuri logistilisi ebamugavusi. Näiteks võib tuua olukorra, kus tööpäev teises linna servas algab varem, kui avatakse lasteaed, kuhu töötaja peab oma lapse viima. Teisalt on mul siiralt kahju tööandjast, kes kirjutab töölepingusse töö tegemise koha sisse aadressi täpsusega ja otsustab

siis kõrvalt ära kolida.

Ületundide eest soovin saada lisatasu, sellel eest antakse hoopis puhkepäevi, kas nii võib?

Tegelikult käitub tööandja igati seaduskuulekalt. Meie töölepingu seadus on oma mõttelt Eesti tänasest elatustasemest natukene ees. Nimelt eeldab seadus Euroliidu heaoluühiskonna vaimus, et inimese vaba aeg on rahast tähtsam ja seetõttu on tööandjal kohustus ületunnid eelkõige vaba ajaga hüvitada. Kui see võimalik ei ole ja töötaja nõustub, siis võib ületunnid 1,5-kordselt hüvitada. Paraku on meie elatustase veel selline, et enamasti vajame raha rohkem kui vaba aega.

Töötasin 2 kuud, kirjalliku töölepingut ei ole, raha ei ole seni saanud, mida teha?

Kuni kahenädalase töösuhete ei ole kirjalik tööleping nõutav, samas kirjaliku lepingu korral on lihtsam töösuhet tõendada ning see annab kindlustunde kokkulepitud tasu ja töötingimuste suhtes. Juhul, kui kahest nädalast pikema töötamise korral puudub kirjalik tööleping, ei tee selle vorminõude rikkumine töölepingut olematuks. Kui tööandja hakkab töösuhet eitama, võib töötaja pöörduda töövaidluskomisjoni, kuid enne peab ta koguma ja esitama tõendeid oma töötamise kohta tööandja juures. Selleks võivad olla tunnistajate ütlused, meilivahetus tööandja meiliaadressilt, töökäsud, sõidulehed, tööajagraafikud jne. Kui töösuhe on tõestatud, tekib töötasu maksmise küsimus, sest ka see võib vajada tõestamist. Samas tuleb siin jällegi appi töölepingu seadus, mis määrab, et töötasu tõendamata jätmise korral arvestatakse töötasu summa, mis harilikult selle töö eest selles piirkonnas makstakse.

Kokkuvõte on koostatud nõuandekeskuses
www.vastused.ee 250 tööõiguse küsimuse-vastuse alusel.

Näiline vaikus

Vaade Nabala karstialal asuvale Möllu allikale, mille lähedal on Kose, Jüri ja Hageri kihelkonna piiride ristumiskoht.
Foto: Mats Kangur

ANTS TALIOJA
Tuhala Looduskeskus

Põhjavee, karsti ja haruldaste taimede kaitset silmas pidades tegi MTÜ Tuhala Looduskeskus 2010. aasta veebruaris Keskkonnaministeeriumile ettepaneku moodustada riiklikul tasemel Nabala maastikukaitseala. Ettepanekut toetas ka Eesti Teaduste Akadeemia Looduskaitse Komisjon. Ministeerium edastas selle ettepaneku kuu aega hiljem Keskkonnaametile, samal aastal otsustas Keskkonnaamet maastikukaitseala loomise menetluse võtta. Põhjalikud taimeuurinud jätkuvad Nabala karstialal ka 2012. aastal.

Kohila, Kose, Kiili ja Saku valla territooriumil asuval Nabala karstialal tahetakse avada 2200 ha suurune lubjakivimaardla, mille tagavara on ehitusmaavarade arengukava järgi üle poole miljardi m³ - lubjakivi jätkuks, arvestades 2008. aastale eelnenud tootmismahte, rohkem kui 250 aastaks. 2008. aasta seisuga on Harjumaal kaevandamise tarvis ehituslubjakivi ilma Nabala maardlata aktiivvarudena arvel 97 aastaks. Seega mingisugust lubjakivi defitsiiti pole. Sellest targu vaikitakse, sest igal arendajal oma lubjakivikarjääri veel pole.

Maavarade koondbilansi järgi vähenes 2009. ja 2010. aastal, võrreldes 2004.-2008. aastaga, Harjumaal ehituslubjakivi kaevandamise maht 36%. Seega pole mingit vajadust avada Nabala karstialal lubjakivimaardlat, mille varud on 100% põhjavee all - hävimisohtu või-

vad sattuda nelja valla elanike kodukaevud, rääkimata Tuhala Nõiakaevust.

Nabala lubjakivimaardla kolme planeeritava karjääri keskkonnamõju hindamise (KMH) aruannetes on Nabala karstiala teadlikult maha vaikutud. Kogu maardla avamise mõjust keskkonnale need KMH-d ei räägi. Et tuvastada Kirdalu maa-alune jõgi, kutsusid arendajad Soome teadlased georadarmõõtmisi tegema. Tulemused näitasid, et maa-alune jõgi on olemas. Eksperthinnang on Keskkonnaministeeriumi kodulehel aga siiani eesti keelde tõlkimata. Lutsa maa-aluse jõe kulgemisjoone kindlakstegemisel Soome teadlaste georadarmõõtmistest loobuti. Eestis kasutatava georadari antenn näitas vaid 5 meetri sügavusele ega tuvastanud isegi Tuhala maa-aluse jõe olemasolu. Mõlemal juhul teatati rahvale, et georadariga Nabalas karsti ei avastatud!

Nelja valla rahvas ei usu, et selliste KMH-de tulemusena Keskkonnaministeerium Ülemiste järve vesikonnas asuvale Nabala karstialale ühtki kaeveluba annab.

2010. aasta lõpuks valmis teadlaste osavõtul „Nabala lubjakivimaardla piirkonna täiendavate uuringute lähteülesanne“ 450 km² kohta, mis ongi Nabala karstialale planeeritavate lubjakivikarjääride arvatav mõjuala. Need uuringud nägid ette põhjavee digitaalse modelleerimise (arvuti abil põhjaveest pildi loomise) karsti tingimustes, Eestis seda varem tehtud pole.

Seoses Nabala maastikukaitseala moodustamise ettepaneku menetlemisega otsustas Keskkonnaministeerium 8. juunil 2011 Nabala lubjakivimaardlas taotletud kaevandamislubade menetlused peatada. 22. juunil rahuldus Tallinna Halduskohus AS-i Kiirkandur kaebuse ja tühistas Kohila Vallavolikogu määruse Pahkla maastikukaitseala moodustamise kohta. 8. juulil kaebas OÜ Paekivitoodete Tehas Keskkonnaministeeriumi kohtusse - nõudis, et tühistataks käskkiri, millega peatati Nabala kaevandamislubade menetlemine. Tallinna Halduskohus võttis 1. septembril kaebuse menetluse. 2. detsembril ei võtnud Keskkonnaministeerium Tamiku karjääri KMH aruannet menetlusse ja tagastas selle OÜ-le Paekivitoodete Tehas. 16. jaanuaril 2012 aastal võttis Tallinna Halduskohus menetlusse AS Riverito kaebuse - firma nõuab, et Keskkonnaministeerium tühistaks käskkirja, millega peatati Nabala karstialal kaevandamislubade menetlemine. Nii OÜ Paekivitoodete Tehas kui AS-i Riverito kaebuse menetlemisel on Tallinna Halduskohus kaasanud kolmanda isikuna MTÜ Tuhala Looduskeskus.

Üldsusele jääb kohati mulje, nagu oleksid vaidlused Nabala karstialal kaevandamise üle vaibumas. Tegemist on aga näilise vaikusega. Täpsemalt kodulehel www.tuhalanoiakaevuleappi.com rubriigis „Loe veel“.

Nabala karstiaala ja Tuhala Nõiakaevu kaitseks on kogutud 109 riigist üle 64 000 hääle.

MIS JUHTUS

Põhja Prefektuur

28.01 kella 16 ajal proovis 30-aastane Tarmo röövida Saku alewiki poest sularaha. Kliendid pidasid kahtlustatava kohapeal kinni, politsei toimetas ta jaoskonda.

30.01 tungiti Saku alevikus asuvasse eramusse ning varastati väärisesemeid ja dokumente. Kahjusumma täpsustamisel.

30.01 murti sisse Tănassilma külas asuvasse eramusse ning varastati sülearvuti ja väärisesemeid, kahju on kokku vähemalt 2000 eurot.

**Tuleohutusalaseid
nõuandeid saab päästeala
infotelefonilt 1524**

*Jäid maha tehtud tööd ja teod,
niipalju hellust andnud peod.
Jäi maha kaduvkauged koduhõng,
kui katkes habras elulõng.*

Südamlik kaastunne Märt Ronimõisale perega kalli ema, ämma ja vanaema

**BENITA
RONIMÕISA**

kaotuse puhul.

*Vello pere, Kalle pere,
Helmi ja Gunnar*

*Elu on laul, on habras ta viis,
heliseb hetke ja katkeb siis...*

Mälestame
endist juhatuse liiget
BENITA RONIMÕISA
ja avaldame kaastunnet
omastele.
Ki-Ku-Ta-Ro PÜ juhatus

*Üks hetk ja algab
mälestuste maa...*

BENITA RONIMÕIS

Siiras kaastunne omastele
Harju AMS Kiisa osakonna
perelt

Avaldame siirast kaastunnet
Liisile emaga unustamatult
toreda isa ja abikaasa

PRIIT TAMMOJA

kaotuse puhul.

*Kurtina Kooli 3. klassi
õpilased vanematega*

SAUE LOOMAKLIINIK

Sooja 1, Saue, tel 600 3382

**Lemmikloomade
vaktsineerimine, ravi, päevakirurgia.**

**UUDIS! Nüüd müügil ka JOSERA koera- ja kassitoit
soodsa hinnaga.**

Hill's ja Royal Canine lemmikloomatoit.

Avatud E-R 15.00-19.00 L,P suletud
www.sauekliinik.ee

NB! Kolmapäeviti pensionäridele visiit ainult 5 € (tavahind 12 €)

**Vältimaks asjatut ootamist, palume kliiniku telefonil
aeg ette registreerida!**

Lõunasöögid, catering ja
peolauad, sünnipäevad,
pulmad, firmaüritused
ja ekskursioonid
Saku õlletehasesse

www.pruulikoda.ee

Tel 650 8338

saku@pruulikoda.ee

Tallinna mnt 2, Saku.
TERE TULEMAST!

RETRO DISCO!

10. veebruar 2012

KELL 22.00 - 03.00

DISCO, kus kuuleb palju EESTI TÕUMPSU!

ÜRITUSEL ABIKS

WWW.TRE.EE

PILET + 0,3 JOOK
3 EUR

JÄRGMISEX:

Tuberkuloosid

10.03.2012

WWW.PRUULIKODA.EE

**Loomaarst
Sinu lähedal**

SAKU LOOMAKLIINIK

www.loomakliiniksakus.ee

EELREGISTREERIMINE

53 439 332 • 6041 997

AVATUD E-R 12.00-19.30

Vastu võtab SVEN MÜÜRSEPP

Meie oleme Sinu Saku valla
kinnisvaramaaklerid!

Hardi Alliksaar

kutseline maakler

maad ja majad

+372 56 801 002

hardi.alliksaar@uusmaa.ee

Marina Hodus

kutseline maakler

korterid

+372 509 9765

marina.hodus@uusmaa.ee

**Saku Pruulikoda
otsib oma
naiskonda
KOKKA!**

**CV kandideerimiseks saata
kaidi@pruulikoda.ee**

Info tel

509 3249

Kuulutused

**Ohtlike puude hooldus, lan-
getus, saetööd! Tel 5551 2104**
Korstnapühkija-pottsepp.
Küttekade remont.
info@potipoliss.ee; 580 72581

**Paigaldame plekk-katuseid,
lumetökked ja vihmaveesüs-
teeme. Pakume katuseehitust
koos puusepatööga. K. Talviste,**
5560 9894, info@kodukate.ee

**Puurkaevude rajamine, pro-
jekteerimine, pumbad. www.**
puurkaevud.ee 5191 2748

Säästa kuni 60% küttekuludel!
**Mitsubishi Heavy õhksoojus-
pumbad koos paigaldusega**
alates 869 €, tel 666 1355,
www.kodukliima.ee

**Ostan teie seisva või mitte-
töötava sõiduki, võib ka üle-
vaatuse! Pakkuda võib kõike
ja kuulutus ei aegu! Tel 5674**
0940, mrt.mrt.001@mail.ee

**Ostame üle Eesti virmastatud
võsa, kasvavat võsa, raiejäät-
meid. Energiavaru OÜ, +372**
508 0336, info@energiavaru.ee,
www.energiavaru.ee

Otsime sõbralikku **kogemuste-
ga lapsehoidjat-koduabist** 2
naaberajaja Männi t piirkonnas
kokku kuni 4 päevaks nädalas.
Lisainfo 520 6525, 5623 9550

**Loomaarsti
KODUVISIIDID**

Tel 55 10 623

www.loomaarstikoduvisiidid.ee

**SR Agentuur OÜ
RAAMATUPIDAMIS-
TEENUSED
MAKSUNÕUSTAMINE**
GSM 551 2329,
raul@sragentuur.ee
www.sragentuur.ee

**Müüa soodsalt
puitbriketti ja kivisütt**

Transport TASUTA!

GSM 513 4768

www.evester.ee

**KVALITEETNE
KÜTTEPUU
SOODSALT!**

**Müüa konteineris,
kotis ja lahtist, kuiva
ja toorest küttepuud.**

Hind koos veoga alates

44.-/rm (lepp, kask, saar)

Tellimine tel 5818 9618

• **kasutatud RIIDED naistele, lastele ja meestele**

• **uued TÖÖRIIDED**

• **TÖÖKINDAD**

• **uued ja kasutatud MÄNGUASJAD**

• **KODUTEKSTIIL**

NBI Meil saab maksta ka

pangakaardiga!

P: suletud

Lastele mõnus mängunurk!

Pärnasalu 31, Saue

(Säästumarketi maja)

E - R: 10.00 - 19.00

L: 10.00 - 14.00

Kaitseväge Männiku harjutusvälja kasutusgraafik

Kuupäev / Kellaeg / Tegevus*

3.02	08.00-17.00	Laskeharjutus
	00.01-16.00	Väliharjutus
6.02	08.00-19.30	Laskeharjutus
	08.30-23.59	Väliharjutus
7.02	09.30-16.30	Laskeharjutus
	23.59-00.01	Väliharjutus
8.02	08.00-17.00	Laskeharjutus
	00.01-23.59	Väliharjutus
9.02	09.30-16.30	Laskeharjutus
	23.59-00.01	Väliharjutus
10.02	08.00-17.00	Lõhkamine
	00.01-13.00	Väliharjutus
	09.30-18.00	Laskeharjutus

Kuupäev / Kellaeg / Tegevus*

11.02	09.00-18.00	Laskeharjutus
12.02	09.00-17.00	Väliharjutus
13.02	08.00-19.30	Laskeharjutus
14.02	09.30-16.30	Laskeharjutus
	08.00-23.59	Väliharjutus
15.02	10.00-17.00	Laskeharjutus
	00.01-23.59	Väliharjutus
16.02	08.00-19.30	Laskeharjutus
	00.01-16.00	Väliharjutus
17.02	10.00-17.00	Laskeharjutus
	08.00-17.00	Väliharjutus
18.02	09.00-21.00	Väliharjutus
19.02	09.00-16.00	Väliharjutus

* Laskeharjutus: kasutatakse tulirelvasid. Väliharjutus: kasutatakse pauk-
padruneid ja teisi imitatsioonivahendeid. Võidakse kasutada transpordiva-
hendeid. NB! Vastavalt vajadusele teostab Päästeamet harjutusväljal demi-
neerimistöid. Lisainfo: 503 4102, manniku@mil.ee, harjutusvali.mil.ee

Saku mehed olid Aruküla jääl võidukad

Loodusjäalliiga esimese turniiri võitsid Saku Õllekapad.

Foto: Reelika Roosimägi

PEETER LEIDMAA

Arukülas toimus pühapäeval, 22. jaanuaril, Loodusjäalliiga II hooaja põhja alagrupi esimene kohtumine. Võistlussari on kasvanud: eelmise aasta kolme asemel on nüüd üheksa meeskonda kolmes alagrupis.

Võistlustulle asusid kohalik Aruküla Pokersi nimeline hokitiim ja Saku Jäähoki Klubi baasil moodustatud meeskonnad SAKU ON ICE ja Saku Õllekapad. Ilmataat oli teinud ilusa kingituse: päike piilus pilve tagant ja külma oli keskpäeval -12 kraadi kandis. Kohalikud hoki-entusiastid olid ette valmistanud suurepärase jää. Kohtumise vilemeheks oli Saku Jäähoki Klubi treener **Sergei Lukin**.

Esimeses 2 x 20 minutit kestnud kohtumises saavutas Saku ON ICE eesotsas hea tõrjetöö teinud väravavaht **Sten Karuga** pingelises heitluses 4:1 võidu Aruküla meeskonna üle. Parimateks väravalööjateks olid selles mängus **Argo Sikk** 2 värava ja 1 söödupunktiga ning kahel korral tabanud **Indrek Vinkel**, **Marko Leet** teenis kahel korral söödupunkti.

Teine oli SAKU ON ICE'i ja Saku Õllekappade vaheline mäng. Õllekapad läksid **Allan Arjuti** söödust ja **Raiko Koorma** löögist 1:0 juhtima ning suurendasid eduseisu **Oliver Liidemanilt** söödu saanud **Kert Aedla** löögist kahepunktiseks. Siis jäid Õllekapad loorberitele puhkama ja ON ICE'i mehed vähendasid vahet **Peter Hiire** üksiklābimurdest ning viigistasid

sid seejärel seisu **Marko Leedi** söödust ja **Argo Siku** viskest. Viis minutit enne mängu lõppu vormistas ON ICE viimase väravaga oma võidu õllekappade üle, söötjaks seekord **Sebastian Kraas** ja lööjaks jällegi **Peter Hiir**.

Aruküla turniiri viimases lahingus kohtusid Saku Õllekapad ja vahepeal puhanud Aruküla mehed. Vastased suutsid meie mehi kohe esimesel minutil löödud väravaga üllatada. Kümme minutit võttis aega, enne kui suutsime viigistada (**Raiko Koorem Raiko Kiige** söödust). **Allan Arjuti** söödust suutis **Olavi Vürst** meid ette viia ja

Raiko Kiik skoori kolmele punktile kasvatada. Kuid vastased ei maganud ja viigistasid toredate kombinatsioonidega seisu 3:3-le. Õnneks oli edasine hoog meie väravalööjatel **Raiko Kiigel**, **Raiko Koormal** ja **Oliver Liidermanil** niivõrd hea, et väravaterohke mäng lõppes 6:3 Saku Õllekappade võiduga.

Turniiri lõppes meeldiva saunaelamusega Aruküla gümnaasiumi moodsas spordikeskuses.

Loodusjäalliiga järgmine turniir toimub meie kodusel Saku jääväljakul pühapäeval, 12. veebruaril kell 13. Kohtuvad samad võistkonnad, kaks paremat pääsevad edasi.

Eesti Loodusjäalliiga

meistrivõistluste põhja alagrupi II ringi kohtumine Saku jääväljakul pühapäeval, 12.02.2012 kell 13.

Omavahel kohtuvad

kell 13 Saku Õllekapad - Aruküla Pokers

kell 14 Saku ON ICE - Aruküla Pokers

kell 15 Saku Õllekapad - Saku ON ICE

Pealtvaatajatele soojad joogid ja suupisted.

Kohtumist juhhib teeneline spordikommentaator.

Pealtvaatajatele pealevisete võistlus. Parimatele auhinnad!

KUHU MINNA

VEEBRUAR

4. kell 11

Laste talvehommik Saku Huvikeskuses. Meisterdatakse talveteemaline ühispilt ja mängitakse lauamänge. Soovi korral võtta kaasa lemmiklauamäng.

10. kell 18.30

Organza-lillede valmistamise kursus Saku Huvikeskuse ruumis 301. Vt lk 11.

12. kell 13

Loodusjäalliiga turniir Saku jääväljakul. Vt lk 15

13. kell 19

Komöödiateater: "Kala neljale". Komöödiateatri esietenduse proovietendus Saku Valla Maja suures saalis. Piletid hinnaga 9 ja 11 eurot müügil huvikeskuses ja tund enne algust kohapeal.

13. kell 19

Ülevallalise mälumängu „Saku ajukas“ IV voor huvikeskuse III korruse saalis.

14. kell 16

Muusikastuudio UT-RE-MI sõbrapäev Saku huvikeskuse ruumis 317. Musitseeritakse koos ja mängitakse lauamänge.

18. kell 11

Saku pensionäride ühenduse Elukaar koosviibimine Salu Valla Maja suures saalis.

18. kell 11-14

Saku lumelinn ehitamine Saku Valla Maja tagusele platsile. Vt lk 16.

19. kell 11

Metsanurme suusamatk Metsanurme-Üksnurme matkarajal. Vt lk 16

NÄITUSED

SAKU VALLA MAJAS

- **Fotonäitus "Looduspildid"** vallaraamatukogus - Eve Varik
- **Saku Huvikeskuse kunstringide näitus** III korrusel. Juhendaja Kadri Kangilaski.
- **Valla koolide õpilastööde näitus** II ja III korrusel.

Kunstinäitused

SAKU HUVIKESKUSE KUNSTRINGIDE NÄITUS Saku Valla Maja III korrusel

SAKU VALLA 20. AASTA-PÄEVALE PÜHENDATUD ÕPILASTÖÖDE NÄITUS Saku Valla Maja II-III korrusel

Kroonika

Saku Vallavalitsuses jaanuaris 2012 registreeritud Saku laste sünid

Gabriel Karelsohn
Elis Emma Lelle
Noa Dossche
Martin Rohula
Darja Tsõbulskaia
Helena Emma Piibur
Georg Hendrikson
Jaagup William Marshall
Christin Maare Lensment

Saku Vallavalitsuses jaanuaris 2012 registreeritud Saku elanike surmad

Aada Kuusepuu
Lidia Küla
Aleksandra Tsrina
Heino Tornberg
Lilian Soll
Priit Tammoja

Saku Sõnumid
 aastast 1994

Ilmub 2 korda kuus

Väljaandja:
 Saku Vallavalitsus

Toimetuse:
 Inna Mikli
 Ingrid Pöder

Reklaam ja kuulutused:
 tel 6712 425,
 6712 435
 ss@sakuvald.ee

Tellimine:
 postkontorid
 (väljaande indeks 00952);
 toimetuse,
 tel 6712 435
 ss@sakuvald.ee

HINNAKIRI
 1 kuu 0,90
 3 kuud 2,70
 6 kuud 5,40
 12 kuud 10,80

Toimetusel on õigus kaastõid lühendada ja toimetada. Reklaami ja kuulutuste sisu eest toimetuse ei vastuta.

94. Eesti Vabariigi AASTAPÄEVA
 tähistamine Sakus

23. veebruaril 2012
17.00 pidulik kontsert-aktus
 Saku Valla Majas

Kell 19.00 Campanelli
käsikellade ansambli kontsert

24. veebruaril 2012
kell 7.34 pidulik lipuheiskamine
 Saku Valla Maja ees
kell 8.30 Vabadussõja
 langenute mälestamine
 Saku mõisapargis

Saku Huvikeskus

Metsanurme SUUSAMATK

19. veebruar kell 11.00

Traditsiooniline SUUSAMATK (8,5 km) Metsanurme-Üksnurme matkarajal.
 Lõkkeplatsil kuum tee ja suupiste, matka lõppedes supp Rehetoas.

Matk tasuta!
Toetajad RMK ja Saku vald

Info tel 530 655 03,
 metsanurme@gmail.com

EHITAME LUMELINNA
18. VEEBRUARIL
KELL 11
Saku Valla Maja taga
MEESKONDADE REGISTREERIMINE JA LISAINFO
HUVIKESKUS@SAKUVALD.EE